Kjære leser

Lars Mehlum
redaktør

Heldigvis finnes det mer kunnskaper enn noen gang før om effektive metoder for forebygging.

DET HAR I ÅR VÆRT et større fokus enn noensinne på selvmord blant personer som er under behandling i helsevesenet. Dette skyldes ikke først og fremst at forekomsten av selvmord i denne gruppen har økt, men trolig at vi har fått bedre kunnskaper om omfanget gjennom registerstudier og

andre analyser. Det skyldes nok også en stadig større åpenhet om dette alvorlige samfunnsproblemet og en større djervhet hos journalister i å lage gravende eller kritiske reportasjer. Og det kan skyldes at etterlatte og

pårørende og deres organisasjoner i økende grad tar til orde for økt innsats for å forebygge selvmord.

Heldigvis finnes det mer kunnskaper enn noen gang før om effektive metoder for forebygging. Men for å kunne bruke metodene målrettet er det viktig at vi vet mer om risikogruppenes problemer og behov. Vi kan ikke utelukkende bygge på forskning eller erfaringer fra eldre tider siden risikofaktorer i befolkningen kan endre seg mye over tid. Vi kan heller ikke uten videre bygge på kunnskaper fra andre land eller bruke

samme analyser på tvers av aldersgrupper, kjønn eller kulturell og religiøs bakgrunn. Det samme gjelder for brukere av psykisk helsevern. De er i utgangspunktet like forskjellige som alle andre mennesker. Men trolig er det noen fellestrekk ved selvmord som skjer under psykiatrisk behandling. Noen av de første oppdaterte kunnskapene om dette ble nylig framlagt av en gruppe forskere ved NSSF i rapporten «1910 døde pasienter» (Walby et al., 2018). Dette er starten på det som har fått navnet *Nasjonalt kartleggingssystem for selvmord i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling*. Vi håper at dette systemet vil gi oss langt mer detaljert kunnskap enn før om hvor skoen trykker når det gjelder risikofaktorer og problemer. Men kunnskap forplikter. Derfor håper vi at både politikere og faglige myndigheter vil følge opp med økt støtte til målrettet og kunnskapsbasert selvmordsforebyggende arbeid.

For vår del kommer vi til å fortsette å holde et fokus på klinikknær forebygging som ett av våre viktigste områder. I årets siste nummer av Suicidologi bringer vi flere artikler om innfallsvinkler til målrettet innsats for å forebygge selvmord blant brukergrupper, og vi har en rekke artikkelmanus om temaet på gang for året som kommer.